

*Пашинська Уляна Юрївна,
студентка, спеціальність «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник: **Калуга Володимир Федорович**,
доктор філософських наук, професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ КОНФЛІКТІВ

Гібридні конфлікти поєднують військові, економічні, інформаційні та кібероперації, що ускладнює їхнє врегулювання. Традиційна дипломатія часто виявляється неефективною в умовах гібридних загроз, що вимагає нових підходів.

Своєю чергою дипломатія як інструмент реагування на гібридні загрози передбачає:

- санкції та дипломатична ізоляція є ключовими методами стримування агресорів;
- боротьба з дезінформацією через дипломатичні заяви та міжнародні ініціативи стає важливим аспектом дипломатичної діяльності;
- кібердипломатія спрямована на формування міжнародних правил у сфері кібербезпеки та колективний захист від кібератак;
- військові альянси, такі як НАТО, відіграють вирішальну роль у стримуванні гібридних загроз.

Інформаційна дипломатія та маніпуляції в міжнародних відносинах пов'язана з тим, що:

- держави використовують дипломатів для поширення вигідних наративів та дезінформації;
- соціальні медіа стають інструментом як для просування дипломатичних позицій, так і для маніпуляцій громадською думкою;
- міжнародні організації розробляють механізми перевірки фактів та спростування фейкових новин;
- культурна дипломатія (освітні програми, культурні обміни) допомагає формувати позитивний імідж держави та протидіяти інформаційній агресії.

З іншого боку дипломатія примусу у гібридних конфліктах передбачає такі напрями і сценарії:

- санкційна дипломатія є ефективним, але обмеженим засобом впливу, оскільки залежить від міжнародної координації;
- судові процеси в міжнародних судах можуть мати як політичний, так і символічний ефект у гібридних війнах;
- військово-дипломатичне стримування (нарощування військової присутності, підтримка союзників) залишається важливим елементом політики держав у гібридних конфліктах;

- РФ та Китай використовують дипломатію примусу через економічні важелі, пропаганду та військовий тиск.

Ключові виклики, що постають перед багатосторонньою дипломатією в умовах гібридної війни:

- міжнародне право відстає від сучасних гібридних викликів, що дозволяє агресорам уникати відповідальності;

- ООН та інші міжнародні організації мають обмежені можливості для прямого втручання у гібридні війни;

- баланс між державним суверенітетом і необхідністю міжнародного втручання залишається проблемним питанням;

- гібридні конфлікти можуть перерости у відкриті війни через дипломатичні прорахунки або недостатнє стримування агресора.

Майбутнє дипломатії в умовах нових гібридних викликів передбачає:

- створення нових міжнародних угод і норм для регулювання гібридних загроз є необхідним кроком;

- економічна дипломатія, включаючи санкції, торговельні обмеження та фінансові інструменти, посилюватиме свій вплив;

- недержавні актори (НУО, корпорації, медіа) відіграватимуть дедалі більшу роль у дипломатичних процесах;

- майбутнє міжнародної дипломатії залежатиме від здатності держав адаптуватися до змін та ефективно координувати дії для протидії гібридним загрозам.

Література:

1. Galeotti Mark. Armies of Russia's War in Ukraine. URL: <https://www.ospreypublishing.com/uk/armies-of-russias-war-in-ukraine-9781472833440/>

2. Nye Joseph. Smart Power. The Huffington Post. Archived from the original on October 7, 2017. Retrieved March 23, 2021.

3. Rid Thomas. Cyber War Will Not Take Place. Journal of Strategic Studies. 2011. 35: 5–32.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.